

3 juli 2009 - Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vergoeding van wildschade en tot wijziging van hoofdstuk IV van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu (B.S. 26 augustus 2009)

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het jachtdecreet van 24 juli 1991, meer bepaald op artikel 25, vervangen bij het decreet van 16 juni 2006 houdende wijziging van het Jachtdecreet van 24 juli 1991;

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu, meer bepaald op artikel 9, gewijzigd bij decreten van 19 juli 2002 en 12 december 2008, 13, 14, 15 en 16, alle gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002 evenals artikel 52;

Gelet op het decreet van 16 juni 2006 houdende wijziging van het jachtdecreet van 24 juni 1991, meer bepaald op artikel 3 van dat decreet;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, meer bepaald op hoofdstuk IV van dat besluit;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 7 februari 2008;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 12 maart 2009;

Gelet op het advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, gegeven op 15 april 2009;

Gelet op het advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, gegeven op 16 april 2009;

Gelet op het advies 46.631/3 van de Raad van State, gegeven op 3 juni 2009, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1° van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij, gegeven op 17 april 2009;

Overwegende het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 29 april 2009;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;
Na beraadslaging,

BESLUIT:

Algemene bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° Jachtdecreet: het jachtdecreet van 24 juli 1991;

2° Natuurdecreet: het decreet van 21 oktober 1997 op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

3° Minister: de Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud;

4° Agentschap: het Agentschap voor Natuur en Bos;

5° Ambtenaar: de voor de uitvoering van dit besluit aangestelde ambtenaar van het Agentschap;

6° Beschermde soort: een soort die krachtens artikel 51 van het Natuurdecreet bescherming geniet en waarbij categorie 1, 2 of 3 aangekruist is, en categorie 4 niet aangekruist is, in bijlage 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer; 6° Schadelijder: degene die, op het ogenblik van het ontstaan van de wildschade of de schade door een beschermde soort, op basis van een titel van eigendom, erfpacht, schriftelijke pacht- of gebruiksovereenkomst, uitbater of gebruiker is van het geteisterde goed. Voor zover het gaat over wildschade of schade door een beschermde soort aan gronden met landbouw- of tuinbouwbestemming, aan de teelten of oogsten op deze gronden of aan de voor de landbouw nuttige dieren, moet de schadelijder kunnen aantonen voor de betrokken percelen geregistreerd te zijn op basis van het decreet van 22 december 2006 houdende een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.

Art. 2. De procedure met betrekking tot de aanvraag van een vergoeding voor wildschade of schade door een beschermde soort, met betrekking tot het onderzoek van deze aanvraag en met betrekking tot de beslissing hierover, wordt geregeld in hoofdstuk II van dit besluit.

De procedurebepalingen inzake beroep en herziening worden geregeld in hoofdstuk III van dit besluit. Deze procedurebepalingen zijn alleen van toepassing op de regeling tot vergoeding voor wildschade.

Procedure voor aanvraag, onderzoek en beslissing

Afdeling I. - Procedure

Art. 3. §1. Om aanspraak te kunnen maken op een vergoeding voor wildschade of schade door een beschermde soort, dient de schade binnen een redelijke termijn na het optreden van de schade te worden vastgesteld.

De schadelijder maakt een aanvraag op met behulp van een formulier waarvan het model ter beschikking wordt gesteld door het agentschap.

De aanvraag moet met een fax of met een ter post aangetekend schrijven tegen ontvangstbewijs worden ingediend, binnen vijf werkdagen nadat de schadelijder de wildschade of schade door een beschermde soort heeft vastgesteld.

De aanvraag gaat vergezeld van bewijsstukken tot staving van de hoedanigheid van de aanvrager en van het bestaan en de omvang van de wildschade of de schade door een beschermde soort.

§2. Het Agentschap zendt de schadelijder per kerende en uiterlijk binnen de vijf werkdagen na ontvangst van de aanvraag een bewijs van deze ontvangst, vergezeld van een voorstel van datum van plaatsbezoek.

Indien het formulier onjuist of onvolledig is ingevuld laat het Agentschap de schadelijder dit schriftelijk weten op het moment van de ontvangstmelding en stelt hem gedurende tien dagen in de gelegenheid de aanvraag aan te vullen, waarna de procedure zijn verdere doorgang vindt.

§3. Aanvraagformulieren die kennelijk niet binnen de gestelde termijn zijn ingediend of die niet naar behoren werden ingevuld of aangevuld, of waaruit blijkt dat er niet voldaan is aan de voorwaarden om voor vergoeding in aanmerking te komen, kunnen niet leiden tot een vergoeding voor de wildschade of de schade door een beschermde soort, waarop ze eventueel betrekking hebben.

De ambtenaar verklaart die aanvragen niet ontvankelijk en brengt de schadelijder hiervan op de hoogte bij een per post aangetekende brief met ontvangstbewijs binnen de tien werkdagen na ontvangst van de aanvraag of van de gevraagde aanvulling.

Art. 4. §1. De ambtenaar stelt vast of de aangemelde wildschade of schade door een beschermde soort een belangrijk karakter heeft, en of er een oorzakelijk verband kan vastgesteld worden met het voorkomen van niet-bejaagbaar wild, zoals omschreven in artikel 25, §1 van het Jachtdecreet, of met een beschermde soort. De ambtenaar stelt eveneens vast of alle maatregelen genomen werden die redelijkerwijze kunnen verwacht worden ter voorkoming van de wildschade of de schade door een beschermde soort.

§2. De ambtenaar verricht hiertoe een plaatsbezoek. Dit plaatsbezoek gebeurt zo spoedig mogelijk en binnen vijftien werkdagen na ontvangst van een tijdig ingediende en volledig ingevulde aanvraag. Dit plaatsbezoek gebeurt tegensprekelijk, in aanwezigheid van de schadelijder of zijn gevolmachtigde. De ambtenaar laat zich bij dit plaatsbezoek bijstaan door een deskundige inzake het natuurbehoud, aangewezen door het Agentschap, en door een deskundige inzake landbouw, aangewezen door het Departement Landbouw en Visserij.

In voorkomend geval wordt er, zo snel mogelijk en minstens 48 uur op voorhand, van dit plaatsbezoek bericht gedaan aan de betrokken wildbeheereenheid en aan de beheerder van het bos- of natuurreservaat of van het door de Vlaamse Regering om natuurbehoudsredenen afgebakend gebied, waarin de jacht op dat wild het gehele voorbije jaar niet geopend was en ook de bestrijding van dat wild niet werd toegelaten, opdat deze wildbeheereenheid of deze beheerder tevens een deskundige zou kunnen afvaardigen bij dit plaatsbezoek.

§3. Indien er bij het plaatsbezoek kan worden vastgesteld dat er belangrijke schade is en dat er een oorzakelijk verband is zoals omschreven in artikel 25, §1 van het Jachtdecreet of met een beschermde soort, en indien vastgesteld wordt dat de aanvraag tijdig is ingediend en dat alle redelijkerwijze te verwachten maatregelen werden genomen ter voorkoming van de wildschade of de schade door een beschermde soort, dan wordt er nagegaan of er redelijkerwijze een uitspraak kan worden gedaan over het schadebedrag. In voorkomend geval wordt er een raming opgemaakt door de ambtenaar, in overleg met de schadelijder en de aanwezige deskundigen.

In het geval het schadebedrag niet onmiddellijk sluitend kan worden geraamd, en indien deze betrekking heeft op teelten of oogsten, dan worden er, in overleg met de schadelijder en voor zover dat nuttig lijkt, bij het plaatsbezoek een of meerdere referentieplekken vastgesteld, waarop de grond of het gewas niet is beschadigd.

Art. 5. §1. De ambtenaar maakt, op een daartoe door het Agentschap ontworpen formulier, een verslag op van zijn bevindingen.

Dit verslag sluit af met een beslissingsvoorstel, met name ofwel een inwilliging en onmiddellijke raming, ofwel een afwijzing, ofwel een vaststelling dat er wildschade bestaat, maar dat die nog niet sluitend kan worden geraamd.

In het geval van schade die niet onmiddellijk sluitend kan worden geraamd, worden, indien het gaat om schade aan teelten of oogsten, ook de op grond van artikel 4, §3, tweede lid afgebakende referentieplekken in het verslag opgetekend.

§2. De ambtenaar zendt de schadelijder binnen de tien werkdagen na het plaatsbezoek, met een fax of bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, een kopie toe van dit verslag.

De schadelijder heeft, na ontvangst van voormeld verslag, tien werkdagen de gelegenheid om, met een fax of bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, opmerkingen bij dit formulier te geven.

Indien de schadelijder van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, vermeldt hij zijn opmerkingen in het daartoe bestemde gedeelte van het in vorig lid bedoelde formulier.

Art. 6. In geval het verzoek ingewilligd werd en er een raming kon gebeuren, dan wel indien het verzoek moet worden afgewezen, deelt de ambtenaar, met een fax of bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, op grond van de verrichtingen onder artikel 4 en 5, aan de schadelijder zijn beslissing mede over de aanvraag.

Indien de beslissing een inwilliging inhoudt van het verzoek, bevat het de volgende elementen:

1° een uitspraak over de oorzaak van de schade;

- 2° een uitspraak over de belangrijkheid van de schade;
- 3° een uitspraak over de datum waarop de schadelijder redelijkerwijze mag geacht worden deze schade voor het eerst te hebben kunnen vaststellen;
- 4° een uitspraak over het al dan niet redelijkerwijze kunnen voorkomen van de schade;
- 5° een raming van de hoogte van de vastgestelde schade;
- 6° een beslissing over het uit te betalen bedrag van de vergoeding.

De beslissing van inwilliging of afwijzing wordt binnen de 30 werkdagen na het plaatsbezoek bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs gezonden aan de schadelijder.

Art. 7. §1. Indien er op grond van het plaatsbezoek werd vastgesteld dat het verzoek kan worden ingewilligd, maar dat er nog geen sluitende raming kan gebeuren, kan de ambtenaar met het oog op deze raming het advies inwinnen bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij, bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek of bij een andere relevante administratie of agentschap.

In geval van niet onmiddellijk begrootbare wildschade of schade door een beschermde soort aan teelten of oogsten, verricht de ambtenaar een tweede plaatsbezoek kort voor de oogst. Met het oog hierop is schadelijder er toe gehouden om de oogstdatum kort voordien kenbaar te maken. De definitieve raming van de wildschade gebeurt bij dit tweede plaatsbezoek, in overleg met de schadelijder.

§2. De ambtenaar maakt, op basis van de onder §1 verstrekte adviezen en desgevallend van het bijkomend plaatsbezoek, een verslag op van zijn bevindingen. Dit verslag wordt met de schadelijder afgetoetst zoals bepaald in artikel 5, §2.

§3. De definitieve beslissing wordt aan de schadelijder toegezonden overeenkomstig het bepaalde in artikel 6, en dit binnen de zes maanden na het eerste plaatsbezoek, vermeld in artikel 4, dan wel, in het geval van schade aan teelten of oogsten, binnen de veertig dagen na het tweede plaatsbezoek, vermeld in §1, tweede lid.

Art. 8. §1. In geval er zich binnen een zelfde jachtseizoen meerdere schadelijders kunnen aandienen voor hetzelfde type wildschade of schade door een beschermde soort, kan de minister, in de eerste drie maanden van het jachtseizoen, beslissen dat er met betrekking tot de vaststelling en de raming van dat type schade een vereenvoudigde procedure gevolgd zal worden.

Het besluit tot instelling van een dergelijke vereenvoudigde procedure omschrijft het type van wildschade of schade door een beschermde soort, alsmede de geografische uitgestrektheid van het toepassingsgebied van de procedure.

§2. In deze procedure wordt de hoogte van de aangerichte wildschade of schade door een beschermde soort geraamd op basis van een door de minister vast te stellen forfaitair bedrag per schade-eenheid, rekening houdende met het bepaalde in artikel 12.

§3. In de vereenvoudigde procedure kan het in artikel 4 vermelde plaatsbezoek vervangen worden door een gegroepeerd vaststellingsbezoek voor alle schadelijders ten gevolge van hetzelfde type schade in dezelfde betrokken geografische zone.

Dit gegroepeerde vaststellingsbezoek verschaft, gecombineerd met de forfaitaire schadebepaling op grond van §2, voldoende grond om over te gaan tot de procedure beschreven onder artikel 5 en 6.

Art. 9. De uitbetaling van de schadevergoedingen gebeurt binnen de twee maanden na de in artikel 6 of artikel 7, §3 vermelde beslissing, binnen de perken van de beschikbare kredieten.

Afdeling II. - Beoordeling en vergoeding van de wildschade

Art. 10. Om aan te tonen dat wildschade of schade door een beschermde soort werd veroorzaakt door wild waarop de jacht het gehele voorbije jaar niet geopend was en waarvan ook de bestrijding niet werd toegelaten, dan wel door een beschermde soort, kan er gebruik worden gemaakt van in gezamenlijk overleg vastgestelde, duidelijke en eenduidige sporen van die wildsoort, van visuele waarnemingen tijdens een plaatsbezoek of van wetenschappelijk verkregen gegevens betreffende het voorkomen van die wildsoort tijdens de betrokken periode in de betrokken zone.

Om evenwel aan te tonen dat de wildschade veroorzaakt werd door bejaagbaar wild dat afkomstig is uit een bos- of natuurreservaat of een door de Vlaamse Regering om natuurbehoudsredenen afgebakend gebied waarin jacht of bestrijding op dat wild niet werd toegelaten, moeten er, naast voormelde elementen, elementen worden ingebracht waaruit redelijkerwijze kan afgeleid worden dat dit wild in hoofdzaak afkomstig is uit de betrokken beschermde gebieden en dat het om die reden niet afdoende kon bejaagd worden.

Art. 11. Met betrekking tot de vraag of redelijkerwijze alle handelingen zijn gesteld ter voorkoming van de opgetreden wildschade of schade door een beschermde soort, dient de ambtenaar rekening te houden met de feitelijke of vermoedelijke kost van de maatregelen die naar redelijkheid en billijkheid genomen konden worden in de gegeven omstandigheden en met de verplichtingen die er, ten aanzien van het betrokken gebied, gelden op grond van het natuurdecreet of jachtdecreet.

De minister kan een code van goede praktijk uitbrengen betreffende maatregelen waarvan redelijkerwijze verwacht kan worden dat die genomen worden ter voorkoming van bepaalde types wildschade.

Art. 12. De raming of begroting van de wildschade of schade door een beschermde soort gebeurt op basis van volgende elementen:

1° Voor schade aan gronden met landbouw- of tuinbouwbestemming: de wedersamenstelling volgens de normale staat van vruchtbaarheid voor deze gronden;

2° Voor schade aan teelten en oogsten: de standaardopbrengst van de betrokken teelt in de betrokken landbouwstreek; de raming van de hoogte van de wildschade wordt uitgedrukt als een percentage van de waarde die mocht verwacht worden van de betrokken teelt of oogst indien deze wildschade niet was opgetreden, na aftrek van de eventueel niet-gedane kosten;

3° Voor schade aan voor landbouw nuttige dieren: de gemiddelde marktprijzen die gelden onmiddellijk voor de dag van het optreden van de wildschade;

4° Voor schade aan bosaanplantingen: de herbplantingskosten en andere kosten van wedersamenstelling van het goed in zijn staat van uitbating;

5° Voor schade aan andere lichamelijke goederen en hun producten: de normale kosten van herstelling, wederopbouw of wedersamenstelling van de geteisterde goederen, rekening houdende met de wederbruikbare delen of elementen en na aftrek van de waardevermindering ten gevolge van normale slijtage.

Art. 13. §1. Het eigen risico dat geldt bij een te verlenen vergoeding met betrekking tot de wildschade wordt vastgesteld op 5% van het bedrag van de vastgestelde schade, met een minimum van €250,00 per schadelijder per jaar.

Vergoedingen lager dan 50 euro worden niet uitbetaald.

§2. In geval er vergoeding uitbetaald wordt voor wildschade of schade door een beschermde soort aan eenjarige teelten of oogsten, kan de betrokken land- of tuinbouwer nadien overgaan tot een herinzaaiing van de betrokken teelt of van een andere teelt. In dat geval zijn de herinzaaiingskosten en de verdere wildschaderisico's in dat teeltjaar voor rekening van de betrokken land- of tuinbouwer.

Beroep en herziening

Afdeling III. - Beroep

Art. 14. Met betrekking tot de vergoeding voor wildschade kan de schadelijder, tegen de beslissing, vermeld in artikel 6 of 7, beroep instellen bij de minister, in de vorm van een bij ter post aangetekende brief.

Het beroep wordt, op straffe van verval, binnen 30 dagen vanaf de ontvangst van de betekening van de beslissing, gezonden aan de ambtenaar.

De ambtenaar zendt de indiener van het beroep een ontvangstmelding en bezorgt binnen veertien dagen aan de minister het verzoekschrift, evenals een afschrift van de bestreden beslissing, samen met het dossier dat erop betrekking heeft en een repliek op het verzoekschrift.

De minister beslist binnen zestig dagen vanaf de ontvangst van het beroep over het verzoekschrift.

De minister stelt desgevallend het bedrag vast van de schadevergoeding, rekening houdend met de bepalingen van artikel 10 tot en met 13 van dit besluit.

De beslissing van de minister wordt bij ter post aangetekende brief aan de schadelijder betekend en is definitief.

Wanneer het bedrag van de vergoeding in beroep hoger is dan het in eerste aanleg vastgestelde bedrag betaalt het Agentschap het verschil binnen de drie maanden na verzending van de beslissing.

Wanneer het bedrag van de vergoeding in beroep lager is dan het in eerste aanleg vastgestelde bedrag vordert het Agentschap het verschil binnen de drie maanden na verzending van de beslissing terug bij de schadelijder.

Afdeling IV. - Herzieningsprocedure

Art. 15. Een definitief geworden beslissing inzake de vergoeding voor wildschade, zoals vermeld in artikel 6 of 7, kan door de ambtenaar binnen de twee jaar na verzending van de beslissing ambtshalve vernietigd worden als vastgesteld wordt dat de schadelijder bedrog heeft gepleegd of dat de beslissing werd gewezen op stukken of verklaringen die later vals of klaarblijkelijk onjuist bevonden werden.

Een definitief geworden beslissing, zoals vermeld in artikel 6 of 7, kan, indien zij materiële vergissingen bevat, door deze ambtenaar ambtshalve verbeterd worden. Een verbetering kan ook gebeuren op verzoek van de schadelijder bij een met redenen omkleed verzoekschrift dat gericht wordt, bij ter post aangetekende brief, aan de ambtenaar die de betrokken beslissing heeft gewezen.

In geval van ambtshalve vernietiging of verbetering, dan wel aanvraag tot ambtshalve verbetering, doet deze ambtenaar bij een en dezelfde beslissing ook uitspraak over de grond van de zaak.

De beslissing over het verzoek tot vernietiging, de ambtshalve vernietiging evenals de verbeteringsbeslissingen worden op dezelfde wijze als bepaald in artikel 6 of 7 van dit besluit aan de schadelijder bekendgemaakt. Deze beslissingen zijn vatbaar voor hetzelfde beroep als de vernietigde of verbeterde beslissingen. Zodra zij definitief zijn geworden vormen zij de titel voor vergoeding door het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur of geven zij aanleiding tot terugbetaling van de ten onrechte ontvangen sommen.

Evaluatie en opvolging

Art. 16. Over de uitvoering van dit besluit wordt er jaarlijks een geïntegreerd verslag opgemaakt door het Agentschap, het INBO en het ILVO.

Bij deze verslaggeving en advisering wordt er in het bijzonder aandacht besteed aan de akkerpercelen waarvoor er gedurende meerdere jaren schadevergoeding betaald wordt vanwege schade veroorzaakt door kleine rietgans, kolgans of rietgans.

Dit verslag wordt voor advies voorgelegd aan de Miniraad en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.

Op basis van deze verslaggeving en deze advisering maakt de minister jaarlijks een mededeling op ten behoeve van de Vlaamse Regering, waarin een evaluatie van de werking van dit besluit vervat zit en waarbij er beleidsvoorstellen worden gedaan.

Wijzigingsbepaling

Art. 17. *(niet opgenomen; wijzigt het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zie officieuze coördinatie natuurwetgeving)*

Slotbepalingen

Art. 18. Het decreet van 16 juni 2006 houdende wijziging van het Jachtdecreet van 24 juli 1991, en dit besluit treden in werking op 1 september 2009.

Art. 19. De minister is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 3 juli 2009

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Hilde CREVITS